

**Vaša prava socijalne
sigurnosti u Hrvatska
(službeni naziv : Republika
Hrvatska)**

Europska komisija

Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje

Uprava D: Socijalna prava i uključenost

Ured D2: Socijalna zaštita

Kontakt: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=2&langId=hr&acronym=contact>

*Europska komisija
B-1049 Bruxelles*

**Vaša prava socijalne
sigurnosti u Hrvatska
(službeni naziv : Republika
Hrvatska)**

Rukopis dovršen u Srpnja 2023.

EOvaj dokument nije službeno stajalište Europske komisije.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2023.

© Europska unija, 2023.

Politika ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređuje Odluke Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.). Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Za svaku uporabu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Ponekad u životu možda ćete zatrebati pomoć koju pruža sustav socijalne sigurnosti. Naknade iz sustava socijalne sigurnosti dostupne su za osobe koje žive u državi čiji su državljani i koje udovoljavaju određenim uvjetima. Također imate pravo na davanja ako ste državljani bilo koje EU države, a preselite se u neki drugi dio EU-a. Podaci u nastavku navode kada imate pravo na davanja, na što imate pravo i kako pojedina prava možete zatražiti.

Pregled sadržaja

OBITELJ	6
Doplatak za djecu.....	7
Davanja za majčinstvo/očinstvo/roditeljstvo	9
Ostala obiteljska davanja	13
ZDRAVLJE	16
Davanja u naravi (zdravstvena skrb)	17
Davanja za negovatelje.....	19
Davanja za dugotrajnu skrb.....	21
Davanja u novcu (bolovanje)	23
INVALIDNOST	26
Invalidska davanja	27
Ozljede na radu i profesionalne bolesti	29
MIROVINE I OBITELJSKE MIROVINE.....	33
Socijalna davanja u Republici Hrvatskoj – starosna mirovina.....	34
Obiteljska mirovina.....	36
SOCIJALNA SKRB	40
Prava u sustavu socijalne skrbi	41
Usluge za osobe u potrebi	44
NEZAPOSLENOST	47
Davanja za nezaposlenost	48
PRIJAŠNJE OSIGURANJE SE TAKOĐER RAČUNA.....	50
Prijašnje osiguranje se također računa	51
UOBIČAJENO PREBIVALIŠTE	54
Uobičajeno boravište	55

Obitelj

Doplatak za djecu

U ovom poglavlju pojašnjeno je pravo na korištenje doplatka za djecu. Ako imate prebivalište u Hrvatskoj u trajanju od najmanje 3 godine ili status stranca s odobrenim stalnim boravkom najmanje 3 godine ili status osobe kojoj je odobren azil ili osobe pod supsidijarnom zaštitom bez uvjeta u pogledu državljanstva i duljine prebivališta, a vaš je ukupni dohodak kućanstva ispod određenog praga, imate pravo na doplatak za djecu.

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Pravo na doplatak za djecu stječete ako vaš ukupni dohodak, ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini, ne prelazi 70% proračunske osnovice (dohodovni cenzus - pogledajte Pojmovnik). Drugim riječima, ako prosječni dohodak po članu vašeg kućanstva ne prelazi EUR 310 mjesečno.

Ako podnosite zahtjev za doplatak za djecu za troje ili više djece, imate pravo i na pronatalitetni dodatak, ali pod uvjetom da vam prihodi nisu veći od dohodovnog cenzusa.

Pravo na doplatak za djecu može tražiti i ostvariti roditelj, posvojitelj, skrbnik, očuh, maćeha, baka, djed i udomitelj. Korisnik može biti i punoljetno dijete bez oba roditelja koje je na redovitom školovanju.

Doplatak za djecu u pravilu se koristi do 15., odnosno 19. godine djeteta. No, za djecu koja zbog bolesti nisu završila školovanje u predviđenom roku pravo se može produžiti do 21. godine života.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja pravo se koristi do 18. godine djetetova života, a ukoliko se takvo dijete redovito školuje pravo na doplatak za djecu pripada tijekom redovnog školovanja sve dok postoji takvo oštećenje.

Koje uvjete moram ispuniti?

[Doplatak za djecu](#) možete ostvariti ako ste roditelj (bračni i izvanbračni), posvojitelj, skrbnik, očuh, maćeha, baka, djed, udomitelj ili punoljetno dijete bez oba roditelja na redovitom školovanju. Pritom trebate imati prebivalište u Hrvatskoj najmanje 3 godine prije podnošenja zahtjeva.

Vaš [ukupni dohodak](#) ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini ne smije prelaziti 70% proračunske osnovice, odnosno 310 EUR u 2023. godini.

Pravo ostvarujete ako živite u zajedničkom kućanstvu s djetetom koje je mlađe od 15 godina, odnosno 19 godina, ako dijete pohađa srednju školu. Za dijete s oštećenim zdravljem, pravo na doplatak može se ostvariti najduže do njegove 21. godine.

Ako dijete zbog bolesti ne može redovito pohađati nastavu, pravo na doplatak ostvarujete i kada je dijete spriječeno odlaziti u školu.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Doplatak za djecu

[Iznos doplatka za djecu](#) određuje se mjesečno prema visini ostvarenoga ukupnog dohotka po članu kućanstva. S obzirom na mjesečna primanja po članu kućanstva, postoje tri cenzusne grupe prema kojima se utvrđuje visina doplatka.

Za dijete s jednim roditeljem iznos utvrđenog doplatka uvećava se za 15%. Za dijete bez oba roditelja i dijete s oštećenjem zdravlja uvećava se za 25%.

Za djecu s težim oštećenjem zdravlja pravo na doplatak za djecu ostvaruje se bez obzira na visinu prihoda koje kućanstvo korisnika ostvaruje. Utvrđuje se u visini od 25% od proračunske osnovice.

Uz utvrđeni iznos doplatka za djecu korisniku pripada i pronatalitetni dodatak za treće i svako iduće dijete za koje je ostvario pravo na doplatak.

Iznos doplatka za djecu u 2023. godini:

Mjesečni prihod po članu kućanstva	Iznos doplatka za dijete
do 72,00 EUR	40,00 EUR
od 72,00 EUR do 149,00 EUR	33,00 EUR
od 149,00 EUR do 310 EUR	27,00 EUR

- U slučajevima kada se iznos doplatka za dijete uvećava za 15 % on iznosi 46,00 EUR, 38,00 EUR ili 31,00 EUR;
- U slučajevima kada se iznos doplatka za dijete uvećava za 25 % on iznosi 50,00 EUR, 41,00 EUR ili 33,00 EUR;
- Za djecu s težim oštećenjem zdravlja doplatak za djecu iznosi 111,00 EUR;

Pronatalitetni dodatak za treće dijete iznosi 66,00 EUR, odnosno 133,00 EUR za četvrto i svako sljedeće dijete za koje se koristi doplatak za djecu. [Ostvarivanje prava](#) na doplatak za djecu pokreće se podnošenjem zahtjeva područnoj službi, odnosno uredu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO).

Pojmovnik

- Trajno [prebivalište](#) se odnosi na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi. [Uobičajeno boravište](#) termin je koji se odnosi na osobe koje se koriste pravom slobode kretanja radnika u državama članicama EU. Označava trajnost - neko vrijeme živite u nekoj državi članici EU i tu namjeravate ostati u doglednoj budućnosti.
- **Proračunska osnovica** je osnovica za obračun potpora, naknada i otpremnina, a u 2022. godini iznosila je 442,00 EUR.
- **Dohodovni cenzus** - maksimalan iznos novčanih primanja po članu kućanstva na onovu kojeg se ostvaruju određena prava; utvrđuje se u visini 70 % proračunske osnovice i trenutačno iznosi 310,00 EUR.

Tiskalice koje trebate ispuniti

- [Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu;](#)
- [Potvrda o redovitom školovanju za svako dijete koje pohađa školu.](#)

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajalište Komisije:

- [Prava roditelja iz Zakona o doplatku za djecu;](#)
- [Zakon o doplatku za djecu.](#)

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- [Obiteljska davanja: vaša prava kao građanina EU-a u drugim državama članicama.](#)

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A.Žaje 44

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 14595500, 0800 636363

<http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?id=4298>

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

<https://mrosp.gov.hr/>

Središnji državni ured za demografiju i mlade

Trg Nevenke Topalušić 1

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 555 7111

+385 1 555 7013

Faks: +385 1 555 7224

Internetska stranica: <https://demografijaimladi.gov.hr/>

E-pošta: info@demografijaimladi.hr

Davanja za majčinstvo/očinstvo/roditeljstvo

U ovom poglavlju objašnjena su vaša roditeljska prava.

Pravo na rodiljni i roditeljski dopust te novčane naknade uređuju se sustavom rodiljnih i roditeljskih potpora.

Ovdje obrađujemo vremenske i novčane potpore dostupne korisnicima:

- **Rodiljni, očinski i roditeljski dopust;**
- **Pravo na rad s polovicom radnog vremena radi pojačane njege djeteta;**
- **Dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju**
- **Posvojiteljski dopust;**
- **Udomiteljski dopust;**
- **Novčane potpore (naknada plaće, novčana naknada, novčana potpora).**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

U Hrvatskoj je na nekoliko načina regulirana podrška roditeljima, majkama i očevima. Uz rodiljni, očinski i roditeljski dopust te naknadu plaće i novčanu naknadu, roditeljstvo se podupire i nizom drugih prava.

Pravo na rodiljne i roditeljske potpore imaju zaposleni i samozaposleni roditelji, poljoprivrednici i roditelji koji ostvaruju drugi dohodak. Prava (uz ispunjenje posebnih uvjeta) ostvarujete i ako ste izvan sustava rada, dakle umirovljenik ili student.

U načinu ostvarivanja prava na rodiljne i roditeljske potpore, s roditeljima djeteta (bračnim i izvanbračnim) izjednačeni su posvojitelji, skrbnici maloljetnog djeteta i udomitelji. Stranci sa stalnim boravištem u Hrvatskoj, podnositelji zahtjeva za azil i osoba pod supsidijarnom zaštitom izjednačeni su u pravima s hrvatskim državljanima.

Koje uvjete moram ispuniti?

Ako ste zaposleni ili samozaposleni roditelj, da bi ostvarili naknadu plaće za vrijeme korištenja rodiljnog ili roditeljskog dopusta, trebate imati najmanje 16 mjeseci neprekidnog staža osiguranja (pogledajte Pojmovnik) ili 9 mjeseci s prekidima u protekle 2 godine. Ako taj uvjet ne ispunjavate, imate pravo na smanjeni iznos naknade plaće.

Ako ste roditelj koji ostvaruje drugi dohodak ili roditelj poljoprivrednik izvan sustava poreza na dobit ili dohodak, trebate ispuniti uvjet od najmanje 3 godine neprekidnog prebivališta u Hrvatskoj, odnosno najmanje 3 godine stalnog boravka ako ste stranac.

Ako ste roditelj izvan sustava rada, trebate imati hrvatsko državljanstvo i najmanje 5 godina neprekidnog prebivališta u Hrvatskoj. Strani državljanin treba imati odobren boravak najmanje 5 godina.

Sve kategorije roditelja trebaju imati status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju.

Ako ste nezaposleni roditelj, trebate također biti prijavljeni u evidenciji [Hrvatskog zavoda za zapošljavanje \(HZZ\)](#) i to najmanje 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u zadnje 2 godine prije rođenja djeteta. [Vrijeme prijave u evidenciju nezaposlenih](#) u slučaju prestanka radnog odnosa, završetka ili prekida školovanja drugačije se regulira.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Rodiljni dopust ostvaruje se na temelju potvrde o očekivanom danu poroda koju izdaje vaš osobni ginekolog. Novčanu naknadu ostvarujete putem regionalnih ureda/područnih službi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO).

Rodiljni dopust

Pravo na [rodiljni dopust](#) ima zaposlena ili samozaposlena trudnica, od 28 dana prije očekivanog datuma poroda (u slučaju komplikacija u trudnoći može ga koristiti 45 dana prije očekivanog poroda) do 70 dana nakon rođenja djeteta. To je obvezni rodiljni dopust koji koristi majka, a u posebnim situacijama može ga koristiti i otac (primjerice, u slučaju smrti majke).

Dodatni rodiljni dopust traje do djetetovog 6. mjeseca života. No, majka se u tom razdoblju može vratiti na posao i prenijeti dodatni rodiljni dopust, u cijelosti ili djelomično, na oca.

Očinski dopust

Nakon rođenja djeteta, zaposleni ili samozaposleni otac ima pravo na očinski dopust, ovisno o broju rođene djece:

- 10 radnih dana za jedno dijete
- 15 radnih dana kod rođenja blizanaca, trojki ili istovremenog rođenja više djece.

Ako nije iskoristio svoja rodiljna ili očinska prava, otac može iskoristiti pravo na očinski dopust do navršenih 6 mjeseci djetetova života, neovisno o radnom statusu majke. Ovo pravo nije prenosivo.

Roditeljski dopust

Pravo na [roditeljski dopust](#), nakon navršenih 6 mjeseci djetetova života, ima zaposleni ili samozaposleni roditelj. Roditeljskim dopustom može se koristiti do 8. godine djetetova života (za prvo i drugo dijete). To je osobno pravo oba roditelja, svaki od kojih ga može iskoristiti u trajanju od 4 (za prvo i drugo dijete), odnosno 15 mjeseci (za blizance, treće i svako sljedeće dijete). Razdoblje od dva mjeseca nije prenosivo, a preostalo razdoblje roditelji mogu dijeliti.

Ako se pravom na roditeljski dopust koristi samo jedan roditelj, tada on traje šest mjeseci za prvo i drugo rođeno dijete, 28 mjeseci za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

Ako spadate u kategoriju roditelja poljoprivrednika, roditelja koji ostvaruju drugi dohodak ili ste nezaposleni, imate pravo na [rodiljnu poštedu od rada](#) dok dijete ne navrši 6 mjeseci života. Nakon toga ostvarujete pravo na **roditeljsku poštedu od rada** do 1., odnosno 3. godine djetetova života.

Roditelji izvan tržišta rada ostvaruju pravo na [rodiljnu i roditeljsku brigu o djetetu](#).

Pravo na rad s polovicom radnog vremena radi pojačane njege djeteta

Nakon što je roditeljski dopust iskorišten u cijelosti, jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja ima [pravo na rad s polovicom radnog vremena ako je djetetu potrebna pojačana njega](#) zbog njegova zdravlja ili razvoja.

To se pravo može iskoristiti do navršene 3. godine djetetova života, a prestaje ako je dijete trajno ili tjedno smješteno u zdravstvenu ustanovu, odnosno ustanovu socijalne skrbi ili predškolsku ustanovu u trajanju dužem od 8 sati dnevno.

Dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju

Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja djeteta s težim fizičkim ili psihičkim smetnjama ima pravo na [dopust radi njege djeteta](#) sve dok dijete navrší 8. godinu života. To pravo može se iskoristiti i za rad s polovicom radnog vremena sve dok postoji potreba za njegom, čak i kada dijete navrší 8. godinu života.

Posvojiteljski dopust

Zaposleni ili samozaposleni posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja djeteta nije roditelj djeteta, može ostvariti pravo na posvojiteljski dopust s danom pravomoćnosti rješenja o posvojenju i može trajati 6 mjeseci za djecu do 18. godina života. Za posvojeno dijete mlađe od 8. godine posvojitelju se može odobriti pravo i na dodatnih 6 mjeseci posvojiteljskog dopusta.

[Posvojiteljski dopust](#) se u određenim situacijama može produžiti za 60 dana.

Supružnik posvojitelja ima pravo na dopust u roku od šest mjeseci od donošenja odluke o posvajanju, i to u neprekinutom razdoblju od:

- 10 radnih dana u slučaju posvojenja jednog djeteta
- 15 radnih dana u slučaju posvojenja blizanaca, odnosno dvoje ili više djece istovremeno ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili sljedeće dijete u obitelji ili djeteta sa smetnjama u razvoju.

Supružnik posvojitelja može iskoristiti ovo pravo neovisno o radnom statusu posvojitelja i pod uvjetom da ne iskoristi svoja roditeljska ili očinska prava.

Novčane potpore (naknada plaće, novčana naknada, novčana potpora)

- **Rodiljni dopust:** za zaposlenu ili samozaposlenu majku koja ostvaruje uvjete staža osiguranja iznosi **100% osnovice njene plaće**;
- **Očinski dopust:** za zaposlenog ili samozaposlenog oca koji ostvaruje uvjete staža osiguranja iznosi **100% osnovice njegove plaće**;
- **Roditeljski dopust:** [naknada plaće](#) limitirana je proračunskom osnovicom (pogledajte Pojmovnik). U trajanju prvih 6, odnosno 8 mjeseci roditeljskog dopusta iznosi **100% osnovice za naknadu ograničene na najviše 995,44EUR**;
- **Za preostali dio roditeljskog dopusta** (za blizance, treće i svako sljedeće dijete) naknada plaće iznosi 551,80 EUR;
- **Rodiljna i roditeljska poštuda od rada:** [novčana naknada](#) u iznosu 309,01 EUR mjesečno;
- **Rodiljna i roditeljska briga o djetetu:** [novčana](#) naknada u iznosu 309,01 EUR mjesečno;
- **Pravo na rad s polovicom radnog vremena radi pojačane njege djeteta:** [novčana naknada](#) koju ostvaruje roditelj iznosi 485,58 EUR;
- **Dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju:** [novčana naknada](#) koju ostvaruje roditelj iznosi 551,80 EUR. Za zaposlene ili samozaposlene roditelje: ako nisu ispunjeni svi uvjeti, tada je iznos naknade za vrijeme roditeljskog, očinskog i roditeljskog dopusta 309,01 EUR; ako nije ispunjen samo uvjet staža osiguranja, tada ostvaruju naknadu u iznosu od 551,80 EUR.

Posvojiteljski dopust: [novčana naknada](#) tijekom posvojiteljskog dopusta iznosi 100% osnovice plaće posvojitelja (bez gornje granice). Tijekom roditeljskog dopusta naknada plaće je ograničena na 225,5 % proračunske osnovice, odnosno 995,44 EUR.

Pravo supružnika posvojitelja na dopust: novčana naknada u iznosu od 100 % osnovice plaće utvrđena prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Roditelji, majke i očevi, mogu ostvariti i [druga prava](#) poput stanke za dojenje, dopusta za smrt djeteta, mirovanja radnog odnosa do 3. godine života djeteta.

Žena prije i tijekom trudnoće, kao i nakon poroda, ima pravo na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja (pogledajte temu Zdravlje).

Pojmovnik

- **Staž osiguranja** - vrijeme tijekom kojeg vam poslodavac, ili vi sami kao samozaposlena osoba, uplaćuje obvezne doprinose za zdravstveno, odnosno mirovinsko osiguranje.
- **Proračunska osnovica** je osnovica za obračun potpora, naknada i otpremnina.
- Trajno [prebivalište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi. [Uobičajeno boravište](#) je termin koji se odnosi na osobe koje se koriste pravom slobode kretanja radnika u državama članicama EU. Označava trajnost - neko vrijeme živite u nekoj državi članici EU i tu namjeravate ostati u doglednoj budućnosti.
- Privremeno [boravište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Prijavljuje se ako će trajati dulje od 3 mjeseca.

Tiskalice koje trebate ispuniti

Obrazac za žalbu

<http://www.hzzo.hr/wp-content/uploads/2016/10/obrazac-zalba.doc?831c2f>

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima, to nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama](#);
- [Pregled sustava roditeljskih i roditeljskih potpora](#);
- [Obiteljski zakon](#);
- [Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- [Obiteljska davanja: vaša prava kao građanina EU-a u drugim državama članicama](#).

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Margaretska 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

<http://www.hzzo.hr/>

tel: +385 800 7979 (obvezno zdravstveno osiguranje)

tel: +385 800 7989 (dopunsko zdravstveno osiguranje)

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

<https://mrosp.gov.hr/>

Središnji državni ured za demografiju i mlade

Trg Nevenke Topalušić 1

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 555 7111

+385 1 555 7013

Faks: +385 1 555 7224

Internetska stranica: <https://demografijaimladi.gov.hr/>

E-pošta: info@demografijaimladi.hr

Ostala obiteljska davanja

U ovom poglavlju objasniti ćemo vam jednokratnu novčanu naknadu za novorođeno dijete u Hrvatskoj.

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Jednokratnu novčanu naknadu za novorođeno dijete možete tražiti ako ste zaposleni ili samozaposleni roditelj, roditelj koji ostvaruje drugi dohodak ili poljoprivrednik izvan sustava poreza na dobit ili dohodak. Novčanu naknadu možete ostvariti i ako ste nezaposleni roditelj ili roditelj izvan tržišta rada.

Ako ste posvojili dijete također možete tražiti jednokratnu novčanu naknadu za novorođeno dijete, ali samo ako ta naknada ranije nije isplaćena drugom korisniku.

Koje uvjete moram ispuniti?

Ako ste zaposleni ili samozaposleni roditelj, posvojitelj, roditelj koji ostvaruje [drugi dohodak](#) ili poljoprivrednik izvan sustava poreza na dobit ili dohodak, trebate imati hrvatsko državljanstvo i boraviti u Hrvatskoj najmanje 12 mjeseci neprekidno računajući na dan rođenja djeteta. Roditelj stranac treba imati najmanje 12 mjeseci stalnog boravka u Hrvatskoj.

Ako ste roditelj izvan tržišta rada, na dan rođenja vašeg djeteta morate imati hrvatsko državljanstvo i boraviti u Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od najmanje 5 godina.

Za ostvarenje prava na [jednokratnu novčanu naknadu za novorođeno dijete](#) trebate imati zdravstveno osiguranje po propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju (pogledajte temu Zdravlje).

Ako ste roditelj izvan sustava rada, novčanu naknadu možete ostvariti pod uvjetom da ste hrvatski državljanin s prebivalištem ili stranac sa stalnim boravkom u Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od najmanje 5 godina.

Dijete za koje se traži naknada treba biti upisano u maticu rođenih (pogledajte Pojmovnik), treba biti prijavljeno kao član kućanstva te zdravstveno osigurano po propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Jednokratna novčana naknada za novorođeno dijete

Jednokratna novčana naknada za novorođeno dijete iznosi 70 % proračunske osnovice, odnosno 310,00 EUR.

Pravo na jednokratnu novčanu naknadu ostvaruje se putem područnih službi/regionalnih [ureda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje \(HZZO\)](#). Korisnik je može zatražiti unutar razdoblja od 6 mjeseci od djetetova rođenja.

Posvojitelj naknadu može zatražiti unutar razdoblja od 30 dana od trenutka usvajanja djeteta.

Pojmovnik

- [Matica rođenih](#) je baza podataka u koju se upisuju sve novorođene osobe u Hrvatskoj kao i svi novorođeni hrvatski državljani u inozemstvu.
- **Proračunska osnovica** je osnovica za obračun potpora, naknada i otpremnina, a u 2015. godini iznosi 442,00 EUR.
- Trajno [prebivalište](#) se odnosi na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.

Tiskalice koje trebate ispuniti

Obrazac za žalbu

<http://www.hzzo.hr/wp-content/uploads/2016/10/obrazac-zalba.doc?831c2f>

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama](#);
- [Pregled sustava roditeljskih i roditeljskih potpora](#);
- [Obiteljski zakon](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- [Obiteljska davanja: vaša prava kao građanina EU-a u drugim državama članicama](#).

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Margaretska 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

<http://www.hzzo.hr/>

tel: 0800 7979

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

<https://mrosp.gov.hr/>

Središnji državni ured za demografiju i mlade

Trg Nevenke Topalušić 1

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 555 7111

+385 1 555 7013

Faks: +385 1 555 7224

Internetska stranica: <https://demografijaimladi.gov.hr/>

E-pošta: info@demografijaimladi.hr

Zdravlje

Davanja u naravi (zdravstvena skrb)

U ovom poglavlju pojašnjena su vaša prava iz sustava zdravstvene skrbi u Hrvatskoj na teret obveznog zdravstvenog osiguranja.

Ako ste građanin neke od članica Europske unije, a tijekom boravka u Hrvatskoj se iznenada razbolite, ozlijedite ili doživite nesreću, imate pravo koristiti zdravstvenu zaštitu na osnovu Europske kartice zdravstvenog osiguranja.

ovo poglavlje pokriva:

- **obvezno zdravstveno osiguranje;**
- **dopunsko zdravstveno osiguranje.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Na obvezno zdravstveno osiguranje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) osiguravaju se sve osobe s prebivalištem u Hrvatskoj te stranci s odobrenim stalnim boravkom, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Obvezni su se osigurati i državljani drugih država članica Europske unije, pod uvjetom da nisu osigurani u drugoj državi članici kao i državljani države koja nije članica Europske unije, ako im je odobren privremeni boravak u Hrvatskoj.

Oni se osiguravaju na temelju radnog odnosa kod poslodavca koji ima sjedište u Hrvatskoj, odnosno na temelju obavljanja gospodarske ili profesionalne djelatnosti u Hrvatskoj, ako propisima Europske unije, odnosno međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Na dopunsko zdravstveno osiguranje možete se osigurati samo ako imate utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju u HZZO-u.

Koje uvjete moram ispuniti?

[Obvezno zdravstveno osiguranje](#) kod HZZO-a se ostvaruje po različitim osnovama (primjerice radni odnos, obavljanje gospodarske djelatnosti, mirovina, član obitelji nositelja osiguranja).

Zdravstvenu zaštitu na teret obveznog zdravstvenog osiguranja ostvarujete ako ste prijavljeni na osiguranje u HZZO-u. Svoj status osigurane osobe HZZO-a dokazujete zdravstvenom iskaznicom, odnosno ovjerenom kopijom prijave na zdravstveno osiguranje.

Ako ste osiguranik obveznog zdravstvenog osiguranja i stariji ste od 18 godina, možete se osigurati i na dopunsko zdravstveno osiguranje.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Obvezno zdravstveno osiguranje

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja možete zatražiti podnošenjem [prijave](#) nadležnoj područnoj službi/regionalnom uredu HZZO-a prema mjestu prebivališta ili boravka. U pravilu, trebate se prijaviti u roku od 30 dana.

Osiguranjem ostvarujete:

- pravo na primarnu zdravstvenu zaštitu;
- pravo na specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu;
- pravo na bolničku zdravstvenu zaštitu;
- pravo na korištenje lijekova koji su utvrđeni osnovnom i dopunskom listom lijekova HZZO-a;
- pravo na stomatološko-protetsku pomoć i stomatološko-protetske nadomjestke;
- pravo na ortopedska i druga pomagala te pravo na zdravstvenu zaštitu u inozemstvu.

Obavezno zdravstveno osiguranje pokriva i ozljede na radu i profesionalne bolesti (pogledajte temu Invaliditet, poglavlje Ozljede na radu i profesionalne bolesti).

U pravilu, pravo na zdravstvenu zaštitu nije vezano obavezom prethodnog osiguranja iako ta obaveza može biti propisana za neka ortopedska i stomatološka pomagala. Pritom su od uvjeta prethodnog osiguranja izuzeta djeca i osobe s invaliditetom.

Dio troškova zdravstvene skrbi trebate snositi sami. Najniži iznos naknade troškova je 1,00 EUR dok najviši iznos naknade za sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite po jednom računu ne smije prelaziti 266,00 EUR.

No, [HZZO u cijelosti pokriva neke oblike zdravstvene zaštite](#). Primjerice, to se odnosi na djecu mlađu od 18 godina, redovne studente, osobe s invaliditetom kojima je potrebna stalna pomoć i trudnice.

Dopunsko zdravstveno osiguranje

Polisu [dopunskog zdravstvenog osiguranja](#) ugovarate s HZZO-om. Cijena police dopunskog zdravstvenog osiguranja iznosi 112,00 EUR godišnje, odnosno 9,00 EUR mjesečno.

Iz vaše police dopunskog zdravstvenog osiguranja pokrivaju se troškovi zdravstvene zaštite u kojima ste dužni sudjelovati kao osiguranik obveznog zdravstvenog osiguranja.

Pojmovnik

- Trajno [prebivalište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.
- Privremeno [boravište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Privremeno se boravište prijavljuje ako će trajati dulje od 3 mjeseca.
- [Uobičajeno boravište](#) je termin koji se odnosi na osobe koje se koriste pravom slobode kretanja radnika u državama članicama EU-a i na koje se u tom slučaju primjenjuje zakonodavstvo jedne države članice. Termin označava trajnost - neko vrijeme živite u nekoj državi članici EU-a i tu namjeravate ostati u doglednoj budućnosti.

Tiskalice koje trebate ispuniti

Obrazac za prijavu za obvezno zdravstveno osiguranje

http://www.hzzo.hr/wp-content/uploads/2017/12/TISKANICA2_04122017.pdf?831c2f

Obrazac za žalbu za sva potraživanja

<http://www.hzzo.hr/wp-content/uploads/2016/10/obrazac-zalba.doc?831c2f>

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju](#);
- [Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju](#);
- [Zakon o zdravstvenoj zaštiti](#);
- [Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj](#);
- [Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Margaretska 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: 0800 7979 (obvezno zdravstveno osiguranje), 0800 7989 (dopunsko zdravstveno osiguranje)

<http://www.hzzo.hr/>

Ministarstvo zdravstva

Ksaver 200a

HR-10000 Zagreb

Tel: +385 14607555, 0800 7999

<http://www.zdravlje.gov.hr/>

Davanja za njegovatelje

U ovom će se poglavlju objasniti koja prava imaju njegovatelji u Hrvatskoj.

Ovdje je pokriven:

- **status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Status **roditelja njegovatelja** mogu steći roditelji djeteta s teškoćama u razvoju ili odrasle osobe s invaliditetom. Ako u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja.

Ako dijete s teškoćama u razvoju nema roditelja, ako roditelji ne žive s njim ili ako mu zbog njegova psihofizičkog stanja ne mogu pružiti potrebnu njegu, pravo na status njegovatelja može se dodijeliti bračnom drugu ili izvanbračnom partneru roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, životnom partneru ili neformalnom životnom partneru roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, krvnom srodniku u izravnoj liniji i krvnom srodniku u pobočnoj liniji do i uključujući drugi stupanj srodstva.

Član obitelj to pravo može ostvariti i ako u jednoroditeljskoj obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju ili postoji odrasla osoba s invaliditetom.

Pravo na status njegovatelja dodjeljuje se osobi koju odabere osoba s invaliditetom ili uz njegovu/njezinu suglasnost ili suglasnost njegova/njezina zakonskog zastupnika koji živi u zajedničkom kućanstvu s osobom s teškoćama.

Pravo na status roditelja njegovatelja, umjesto roditelja, može steći i bračni ili izvanbračni drug roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili odrasle osobe s invaliditetom ukoliko žive u obiteljskoj zajednici.

Koje uvjete moram ispuniti?

[Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja](#) možete ostvariti ako dijete ili odrasla osoba s invaliditetom potpuno ovise o pomoći i njezi druge osobe, odnosno ako su potpuno nepokretni i koriste ortopedska pomagala ili im je potrebno pružiti posebnu njegu medicinsko-tehničkim postupcima.

Status se može steći i ako dijete ili osoba s invaliditetom ima više vrsta teških oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih), zbog kojih potpuno ovisi o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja ne može se ostvariti ako je djetetu s teškoćama u razvoju ili odrasloj osobi s invaliditetom osigurana usluga smještaja, organiziranog stanovanja, poludnevnog ili cjelodnevnog boravka (pogledajte temu Socijalna skrb, poglavlje Usluge za osobe u potrebi).

Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja ne može se ostvariti kada je djetetu s teškoćama u razvoju ili odrasloj osobi s invaliditetom osigurana usluga cjelodnevnog boravka, smještaja ili potpomognutog stanovanja. Ne može se ostvariti niti kada se roditelj koristi roditeljskim, roditeljskim ili posvojiteljskim dopustom za to dijete ili odraslu osobu s invaliditetom. Također se ne može ostvariti niti kada je roditelju ili drugoj osobi uskraćeno pravo na roditeljsku skrb. Status njegovatelja ne može se ostvariti ako je odrasla osoba s invaliditetom zaključila ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju.

Roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvaruju pravo na novčanu naknadu, kao i prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te prava za vrijeme nezaposlenosti kao da je zaposlena osoba prema posebnim propisima.

Roditelj njegovatelj ili njegovatelj može ostvariti i pravo na doplatak za djecu (pogledajte temu Obitelj, poglavlje Doplatak za djecu).

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Roditelji njegovatelji ili njegovatelji

Ako je dijete ili odrasla osoba s invaliditetom takvog zdravstvenog stanja da ne može sudjelovati u programima i uslugama zajednice, tada postoji pravo na novčanu naknadu u iznosu od 597,25 EUR.

Roditelj njegovatelj, odnosno njegovatelj ima pravo na naknadu za vrijeme privremene nesposobnosti zbog pružanja njege u razdoblju do dva mjeseca, kao i za razdoblje dopusta u kojem je djetetu pružen smještaj tijekom cijelog trajanja godišnjeg odmora roditelja.

Naknada za roditelja njegovatelja iznosi 530,89 EUR, odnosno 800 % osnovice, a isplaćuje se u mjesečnim ratama. Ako roditelj njegovatelj, odnosno njegovatelj pruža njegu djetetu s teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom koja ne može sudjelovati u programima i uslugama zajednice, tada naknada iznosi 597,25 EUR.

Roditelj njegovatelj koji samostalno pruža njegu za dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju ili osobu s invaliditetom ima pravo na naknadu u iznosu od 1200 % osnovice, odnosno 862,70 EUR.

Roditelj njegovatelj, odnosno njegovatelj ima pravo na naknadu i za vrijeme privremene nesposobnosti zbog pružanja njege zbog bolesti, kao i tijekom odmora kada je djetetu osiguran smještaj tijekom godišnjeg odmora roditelja njegovatelja.

Roditelj njegovatelj ili njegovatelj ima pravo i na obvezno mirovinsko osiguranje.

Ostvarivanje statusa roditelja njegovatelja ili njegovatelja ostvaruje se preko Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva.

Tiskalice koje trebate ispuniti

Na idućoj poveznici možete preuzeti formulare za ostvarenje prava iz sustava socijalne skrbi:

- Popis regionalnih ureda još nije dostupan;
- [Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu.](#)

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o socijalnoj skrbi](#);
- [Obiteljski zakon](#);
- [Najčešća pitanja i odgovori o pravima iz socijalne skrbi](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za socijalni rad

Popis regionalnih ureda još nije dostupan.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 15557111

<https://mrosp.gov.hr/>

Davanja za dugotrajnu skrb

U ovom poglavlju objašnjena su prava koja možete ostvariti u Hrvatskoj u slučaju da ne možete sami udovoljiti vašim osobnim potrebama i neophodna vam je pomoć druge osobe.

Ovdje pokrivamo prava:

- **Doplatak za pomoć i njegu;**
- **Osobna invalidnina.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Pravo na dodatak za pomoć i njegu, kao i pravo na osobnu invalidninu možete ostvariti ako ste hrvatski državljanin s prebivalištem u Hrvatskoj, odnosno stranac i osoba bez državljanstva sa dozvolom stalnog boravka u Hrvatskoj.

Ta prava može ostvariti i stranac pod supsidijarnom zaštitom, podnositelj zahtjeva za azil i stranac pod privremenom zaštitom te članovi njihove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, kao i stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima. Sve navedene osobe mogu ostvariti pravo na naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi.

Koje uvjete moram ispuniti?

Ako sami ne možete udovoljiti osnovnim životnim potrebama i prijeko vam je potrebna pomoć i njega druge osobe, možete ostvariti pravo na [doplatak za pomoć i njegu](#). Drugim riječima, ako vam je potrebna pomoć u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

Ako imate treći stupanj invaliditeta (umjereni invaliditet), tada ostvarujete pravo na puni doplatak za pomoć i njegu kako biste udovoljili vašim životnim potrebama i osigurali sudjelovanje u svakodnevnom društvenom životu.

Ako imate drugi stupanj invaliditeta, ostvarujete pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu ako vaš mjesečni prihod ne prelazi 165,90 EUR, odnosno ako prosječni mjesečni prihod članova vašeg kućanstva ne prelazi 132,72 EUR) u razdoblju od 3 mjeseca prije no što ste podnijeli zahtjev za ostvarivanje tog prava.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Doplatak za pomoć i njegu

Pravo na puni ili umanjeni doplatak za pomoć i njegu priznaje se ovisno o tome postoji li hitna potpuna ili djelomična potreba za pomoći i njegom druge osobe:

- a) puni doplatak: 79,63 EUR
- b) doplatak u smanjenom iznosu: 55,74 EUR

Osobna invalidnina

Pravo na osobnu invalidninu priznaje se za dijete ili osobu kojoj je dijagnosticiran četvrti stupanj težine invaliditeta, odnosno oštećenje funkcionalnih sposobnosti.

Pravo na osobnu invalidninu ne može ostvariti osoba koja se koristi uslugom smještaja ili potpomognutog stanovanja, koja je ostvarila osobnu invalidninu prema drugim propisima ili koja prima doplatak za pomoć i njegu.

Iznos osobne invalidnine je 232,26 EUR.

Pravo na doplatak za pomoć i njegu, kao i pravo na osobnu invalidninu ostvarujete preko Zavoda za socijalni rad prema [mjestu vašeg prebivališta](#).

Pojmovnik

- Trajno [prebivalište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.
- Privremeno [boravište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Privremeno se boravište prijavljuje ako će trajati dulje od 3 mjeseca.

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o socijalnoj skrbi](#);
- [Najčešća pitanja i odgovori o pravima iz socijalne skrbi](#);
- <https://migracije.hr/social-welfare/?lang=en>.

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za socijalni rad

Popis regionalnih ureda još nije dostupan.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 15557111

<https://mrosp.gov.hr/>

Davanja u novcu (bolovanje)

U ovom poglavlju objašnjava se pravo na naknadu plaće u slučaju privremenog gubitka radne sposobnosti, odnosno bolovanja.

To parvo možete ostvariti ako ste prijavljeni na obvezno zdravstveno osiguranje kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) kao radno aktivna osoba. Pravo također ostvaruju i osobe s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Hrvatskoj zaposlene u drugoj državi članici Europske unije ili državi s kojom Hrvatska ima sklopljen međunarodni ugovor, a koje nisu obvezno zdravstveno osigurane prema propisima države rada na način kako je to određeno propisima Europske unije ili međunarodnim ugovorom.

Ovdje je pokrivena:

- **naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad;**
- novčana naknadu zbog bolesti.

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad možete ostvariti ako ste zaposleni ili samozaposleni, ako ste poljoprivrednik, svećenik, osoba koja pruža pomoć i njegu hrvatskom ratnom veteranu, roditelj kojem je priznat status njegovatelja te u [drugim okolnostima](#).

Vaša radna sposobnost može privremeno biti smanjena ne samo zbog bolesti ili ozljede. Tako se pravo na bolovanje može ostvariti, primjerice, u slučaju liječničkog pregleda koji se ne može obaviti izvan radnog vremena radnika, zbog potrebe medicinske izolacije, komplikacija u trudnoći, pratnje bolesnoj osobi te skrbi za bolesno dijete ili supružnika.

Koje uvjete moram ispuniti?

Ako ste zaposlena ili samozaposlena osoba, da biste ostvarili pravo na [naknadu plaće tijekom bolovanja](#) trebate imati najmanje 9 mjeseci neprekinutog staža osiguranja. Ako ste imali prekide u karijeri onda vaš prethodni staž osiguranja treba iznositi barem 12 mjeseci u posljednje 2 godine.

Ako ne ispunjavate te uvjete, imate pravo na naknadu plaće u minimalnom iznosu. Međutim, taj limit se ne odnosi na naknadu plaće zbog priznate ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti (pogledajte temu Invalidnost).

Ako ste zdravstveno osiguranje stekli temeljem [drugog dohotka](#) (autorski ugovor, ugovor o autorskom pravu), da biste imali pravo na [naknadu plaće](#), morate imati potvrdu da ste privremeno nesposobni za rad. To potvrđuje nadležno tijelo Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje Republike Hrvatske (HZZO).

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad

Za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (bolovanja), imate pravo na naknadu plaće na teret HZZO-a, odnosno na novčanu naknadu.

[Naknadu plaće za vrijeme bolovanja](#) obično plaća poslodavac za prva 42 dana bolovanja, odnosno 7 dana za radnika s invaliditetom. Iznos naknade ovisi o kolektivnom ugovoru ili ugovoru o radu, ali ne može biti manji od 70 % prosjeka vaših primanja u zadnjih 6 mjeseci prije odlaska na bolovanje.

Od 43. dana bolovanja, odnosno 8. za radnika s invaliditetom, [naknadu plaće](#) obračunava i isplaćuje poslodavac, na teret HZZO-a. U tom slučaju najniži iznos naknade ne može biti niži od 111,00 EUR dok je najviši iznos limitiran na 566,00 EUR.

U slučaju nelikvidnosti ili stečaja poslodavca, HZZO može naknadu plaće za vrijeme bolovanja isplatiti direktno na vaš račun.

Naknada plaće u prosjeku vaših šestomjesečnih primanja na teret HZZO-a isplaćuje se u slučaju bolesti koja je posljedica Domovinskog rata, radi njege oboljelog djeteta do 3 godine starosti, kod donacije tkiva i organa, medicinske izolacije te kod komplikacija u trudnoći.

Pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja imate do oporavka, ali u pravilu ne dulje od neprekinutog razdoblja od 18 mjeseci za istu bolest. Nakon toga naknada se smanjuje na pola.

To smanjenje se ne odnosi na određene teške bolesti.

U slučaju njege članova obitelji, trajanje novčane pomoći je ograničeno i to za njegu djeteta do sedam godina života na 60 dana, odnosno 40 dana za starije dijete. No, ako je zbog prirode bolesti potrebna duža njega, bolovanje je moguće produžiti.

Za skrb o supružniku ili djetetu starijem od 18 godina novčana naknada je limitirana na 20 dana.

Pravo na bolovanje utvrđuje vaš izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno u privatnoj praksi. Pravo na naknadu plaće imate sve dok vaš liječnik, odnosno ovlašteni liječnik HZZO-a ne utvrdi da ste sposobni za rad ili dok vam nije utvrđen invaliditet konačnim rješenjem nadležnog tijela mirovinskog osiguranja.

Poslodavac morabit obaviješten o bolovanju. Najkasnije u roku od tri dana obavezni ste mu dostaviti potvrdu o privremenoj nesposobnosti za rad i o očekivanom trajanju nesposobnosti.

Tiskanicu Izvješće o bolovanju, u kojoj je utvrđen početak i kraj bolovanja, ispunjava i izdaje izabrani liječnik. U izvješće o bolovanju zbog korištenja roditeljnog dopusta upisuje se samo početni datum otvaranja roditeljnog dopusta.

Za vrijeme bolovanja, na vaš zahtjev, izabrani liječnik izdat će vam Obavijest o trajanju bolovanja, kada vam je to potrebno radi obračuna naknade plaće na teret poslodavca.

Bolovanje po ocjeni izabranog liječnika može trajati najdulje do roka kojeg liječnik odredi.

Novčana naknada

U pravilu, naknadu plaće isplaćuje poslodavac (iz vlastitih izvora ili iz sredstava HZZO-a).

U nekim slučajevima, naknadu morate zatražiti podnošenjem zahtjeva regionalnom uredu HZZO-a u području svog trajnog ili privremenog boravka (npr. za obvezni roditeljni dopust ili za probleme vezane uz trudnoću i porod).

Novčana naknada određuje se kao prosjek uplaćenih doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje (vidjeti Pojmovnik). Isplaćuje je HZZO i iznosi 70 % prosječne osnovice, te ne može biti viša od 566,00 EUR. Nema ograničenja za novčanu naknadu u slučaju obveznog roditeljnog dopusta i bolovanja uzrokovanog ozljedom na radu, odnosno bolesti uzrokovane radom.

Pojmovnik

- **Staž osiguranja** - vrijeme tijekom kojeg vam poslodavac, ili vi sami kao samozaposlena osoba uplaćuje obvezne doprinose za zdravstveno, odnosno mirovinsko osiguranje.
- **Prosječna osnovica** je prosjek osnovica osiguranja na koji je uplaćen doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje u posljednjih šest mjeseci prije mjeseca u kojem je nastupila nemogućnost obavljanja poslova.
- **Trajno prebivalište** odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila. **Uobičajeno boravište** termin je koji se odnosi na osobe koje se koriste pravom slobode kretanja radnika u državama članicama EU. Označava trajnost - neko vrijeme živite u nekoj državi članici EU i tu namjeravate ostati u doglednoj budućnosti.
- **Privremeno boravište** odnosi se na mjesto i adresu privremenog boravka u Hrvatskoj. Prijavljuje se ako će trajati dulje od 3 mjeseca.

Tiskanice koje trebate ispuniti

Obrazac za žalbu

<http://www.hzzo.hr/wp-content/uploads/2016/10/obrazac-zalba.doc?831c2f>

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima, to nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju](#);
- [Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju](#);
- [Zakon o zdravstvenoj zaštiti](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Margaretska 3

HR-10000 Zagreb

Tel: 0800 7979

<http://www.hzzo.hr/>

Ministarstvo zdravstva

Ksaver 200a

HR-10000 Zagreb

Tel: +385 14607557, +385 8007999

<https://zdravlje.gov.hr/kontakti/1982>

Invalidnost

Invalidska davanja

U ovom poglavlju objašnjena su prava koja ostvaruju osobe kod kojih nastane smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, kao i osobe s invaliditetom u Hrvatskoj.

Ovdje pokrivamo:

- **invalidsku mirovinu;**
- **naknadu plaće za vrijeme korištenja prava na profesionalnu rehabilitaciju;**
- **davanja i pomoć za osobe s invaliditetom.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

U sustavu mirovinskog osiguranja pravo na invalidsku mirovinu i naknadu plaće za vrijeme profesionalne rehabilitacije možete ostvariti ako je kod vas nastalo smanjenje radne sposobnosti ili potpuni odnosno djelomični gubitak radne sposobnosti.

U sustavu socijalne skrbi osobe s invaliditetom, odnosno djeca s teškoćama u razvoju, mogu ostvariti pravo na novčane naknade i cijeli niz potpora. To se odnosi na osobe s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjima, kao i na osobe s mentalnim oštećenjima.

Koje uvjete moram ispuniti?

[Imate pravo na invalidsku mirovinu](#) ako imate utvrđeni potpuni ili djelomični gubitak radne sposobnosti i i navršen potrební mirovinski staž. Djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti može nastupiti kao posljedica bolesti ili nezgode izvan rada, nezgode na radu ili profesionalne bolesti.

Ako djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastupe kao posljedica nezgode na radu ili profesionalne bolesti, pravo na invalidsku mirovinu se može ostvariti neovisno o duljini mirovinskog staža.

Ako djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastupe prije 65. godine kao posljedica bolesti ili nezgode izvan rada, pravo na invalidsku mirovinu se može ostvariti ako mirovinski staž pokriva barem jednu trećinu radnog vijeka (pogledati Pojmovnik).

Iznimno, ako potpuni gubitak radne sposobnosti nastupi prije nego osigurana osoba navrší 30 godina ili 35 u slučaju obrazovanja, uvjet mirovinskog staža biti će manje restriktivan (potrebni su jedna, tj. dvije godine razdoblja osiguranja).

(pogledajte Pojmovnik).

Ako ste mlađi od 55 godina imate pravo na [profesionalnu rehabilitaciju](#) i na [naknadu plaće](#). Ako ste nakon profesionalne rehabilitacije ostali nezaposleni najmanje 5 godina neprekidno, imate pravo na [privremenu invalidsku mirovinu](#) pod uvjetom da je nezaposlenost trajala do navršene 58. godine života.

To se odnosi na osobe kojima je utvrđena preostala radna sposobnost i koje imaju ispunjen uvjet mirovinskog staža potreban za ostvarivanje prava na mirovinu.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Invalidska mirovina

Invalidska mirovina je primanje iz mirovinskog osiguranja koje se ostvaruje na osnovi djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i navršenog mirovinskog staža. U slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti ostvaruje se neovisno o navršenom mirovinskom stažu.

Visina vaše invalidske mirovine [ovisi o nizu faktora](#).

[Postupak za ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu](#) pokreće se podnošenjem zahtjeva Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (HZMO).

Za vrijeme zaposlenja, taj postupak može se pokrenuti i na prijedlog izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite nakon završetka liječenja, odnosno medicinske rehabilitacije.

Cjelokupnu medicinsku dokumentaciju priprema liječnik koji ju, zajedno sa svojim mišljenjem, dostavlja HZMO-u radi ljekarskog [vještačenja](#) koje provodi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Naknada plaće zbog profesionalne rehabilitacije

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju utvrđuje se rješenjem područne službe/ureda HZMO-a, nakon ocjene radne sposobnosti. Smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost utvrđuju ovlašteni vještaci Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Za vrijeme čekanja na profesionalnu rehabilitaciju, tijekom profesionalne rehabilitacije te tijekom čekanja zaposlenja nakon završene profesionalne rehabilitacije imate pravo na [naknadu plaće](#).

Ako ste nakon profesionalne rehabilitacije ostali dugotrajno nezaposleni imate pravo na privremenu invalidsku mirovinu.

Novčane naknade i potpore

U sustavu socijalne skrbi (pogledati temu Socijalna skrb, poglavlje Usluge za osobe u potrebi) osobe s invaliditetom, odnosno djeca s teškoćama u razvoju, mogu ostvariti pravo na [novčane naknade i potpore](#).

Pojmovnik

- [Radni vijek](#) - podrazumijeva puni broj godina od dana kada je osiguranik navršio 20 godina života do dana nastanka djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti (23 godine života za osiguranika s višom kvalifikacijom, odnosno 26 godina za onog s visokom stručnom spremom). Za mlađe osobe s invaliditetom uvjeti su nešto blaži.
- [Profesionalna rehabilitacija](#) je postupak osposobljavanja invalida za rad (praktično stjecanje i primjena znanja, vještina i navika) uz očuvanje njegove preostale radne i opće sposobnosti.
- [Mirovinski staž](#) je naziv za vrijeme provedeno u obveznom mirovinskom osiguranju.

Tiskalice koje trebate ispuniti

- [Zahtjev za priznanje prava na invalidsku mirovinu/profesionalnu rehabilitaciju/privremenu invalidsku mirovinu.](#)

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o socijalnoj skrbi](#);
- [Zakon o mirovinskom osiguranju](#);
- [Zakon o obveznim mirovinskim fondovima](#);
- [Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima](#);
- [Portal migracije – prava na temelju invalidnosti](#) (<https://migracije.hr/drzavljan-eu-egp/mirovinsko-osiguranje/prava-na-temelju-invalidnosti/>);
- [Najčešća pitanja i odgovori o pravima iz socijalne skrbi](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A. Mihanovića 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 14595500, 0800 636363

<http://mirovinsko.hr/default.aspx?id=4298>

Ozljede na radu i profesionalne bolesti

U ovom poglavlju pojašnjeno je na što imate pravo u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Ako ste državljanin neke od država članica Europske unije i pretrpjeli ste ozljedu na radu ili ste oboljeli od profesionalne bolesti za vrijeme boravka u Hrvatskoj, na temelju Europske kartice zdravstvenog osiguranja imate pravo koristiti zdravstvenu zaštitu.

Ovo poglavlje pokriva:

- **davanja u naravi i davanja u novcu u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti;**
- **davanja iz sustava mirovinskog osiguranja.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

U Hrvatskoj obavezno zdravstveno i obavezno mirovinsko osiguranje pokrivaju ozljede na radu i profesionalne bolesti. Iz obveznog zdravstvenog osiguranja pokrivaju se davanja u slučaju privremene nesposobnosti za rad, dok se iz mirovinskog osiguranja pokrivaju davanja za slučaj invalidnosti i tjelesnog oštećenja.

Ozljeda na radu definira se kao ozljeda koja proizlazi iz rada ili tijekom rada, što uključuje i vrijeme putovanja između mjesta stanovanja i rada. Profesionalne bolesti su bolesti izazvane dužim neposrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima.

Samo bolesti koje se nalaze na službenom popisu smatraju se profesionalnim bolestima.

Tjelesno oštećenje postoji kada kod osiguranika nastane gubitak, bitnije oštećenje ili znatnija onesposobljenost pojedinog organa ili dijelova tijela što otežava normalnu aktivnost organizma i zahtijeva veće napore u obavljanju životnih potreba, bez obzira na to uzrokuje li ono ili ne invalidnost.

Koje uvjete moram ispuniti?

Za slučaj **ozljede na radu ili profesionalne bolesti** osigurani ste ne samo ako ste zaposleni ili samozaposleni, odnosno ako ste poljoprivrednik, već i ako ste pripadnik posebne skupine osiguranika za koje postoji obaveza osiguranja.

To su, primjerice, učenici i studenti za vrijeme praktične nastave, stručne prakse, stručnih putovanja, članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava za vrijeme sudjelovanja u akcijama obrane od požara.

Da biste ostvarili prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti nije potrebno ispuniti uvijek prethodnog osiguranja. To jednako vrijedi za ostvarivanje prava na

naknadu za vrijeme nesposobnosti za rad, odnosno bolovanja, kao i u slučaju ostvarivanja prava na invalidsku mirovinu, profesionalnu rehabilitaciju i obiteljsku mirovinu.

Lista [profesionalnih bolesti](#) utvrđena je posebnim zakonom.

Lista [tjelesnih oštećenja](#) također je utvrđena posebnim zakonom.

Pravo na **naknadu za tjelesno oštećenje** možete ostvariti u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Pod tjelesnim oštećenjem podrazumijeva se gubitak, bitnije oštećenje ili znatnija onesposobljenost pojedinog organa ili djelova tijela, što otežava normalnu aktivnost i zahtijeva veće napore u obavljanju životnih potreba.

[Tjelesna oštećenja](#) i njihovi stupnjevi izražavaju se u postocima od 30% do 100% i također su određeni zakonom. [Iznos naknade](#) ovisi o stupnju oštećenja i kreće se između 12% i 40% osnovice za određivanje naknade (pogledajte Pojmovnik).

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Ozljede na radu i profesionalne bolesti

U sustavu zdravstvenog osiguranja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti možete ostvariti:

- pravo na preventivne preglede i dijagnostičke postupke u okviru specifične zdravstvene zaštite radnika ostvaruje se kod doktora specijalista medicine rada kojeg je odabrao poslodavac. Ako obavljate samostalnu djelatnost sami odabirete doktora specijalista medicine rada.
- u slučaju ozljede na radu i postojanja sumnje u profesionalnu bolest postupak se pokreće u nadležnoj [područnoj službi/regionalnom uredu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje \(HZZO\)](#) podnošenjem prijave o ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti. To obavlja poslodavac i vaš izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite.
- bolovanje vodi vaš izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite.
- pravo na naknadu troška prijevoza ostvarujete podnošenjem zahtjeva u nadležnoj područnoj službi/regionalnom uredu HZZO-a.
- pravo na naknadu troškova pogreba ostvaruje se podnošenjem zahtjeva u nadležnom područnom uredu HZZO-a i pripada onom tko je snosio troškove pogreba (primjerice, članu obitelji).

Davanja iz sustava mirovinskog osiguranja

U sustavu mirovinskog osiguranja možete ostvariti pravo na [invalidsku mirovinu](#), pravo na [profesionalnu rehabilitaciju](#) kao i [naknadu zbog tjelesnog oštećenja](#):

- Ostvarivanje prava i postupak za invalidsku mirovinu i profesionalnu rehabilitaciju pokreće se na zahtjev vašeg izabranog liječnika ako ste osigurani (pogledajte poglavlje Invalidska mirovina);
- Postupak ostvarivanja prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja pokrećete podnošenjem [zahtjeva područnom uredu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje \(HZMO\)](#) u mjestu prebivališta. Temeljem vašeg zahtjeva provodi se vještačenje u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Pojmovnik

- [Osnovica za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja](#) je novčani iznos temeljem kojeg se izračunava novčana naknada.

Tiskalice koje trebate ispuniti

- [Zahtjev za priznavanjem naknade zbog oštećenja;](#)
- [Zahtjev za priznavanjem prava na invalidsku mirovinu, profesionalnu rehabilitaciju, privremenu invalidsku mirovinu;](#)
- [Obavijest o trajanju privremene nesposobnosti za rad \(bolovanja\);](#)
- [Prijava o ozljedi na radu;](#)
- [Prijava o profesionalnoj bolesti.](#)

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o mirovinskom osiguranju;](#)
- [Zakon o obveznim mirovinskim fondovima;](#)
- [Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima;](#)
- [Zakon o zdravstvenoj zaštiti;](#)
- [Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju;](#)
- [Zakon o zaštiti na radu;](#)
- [Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu;](#)
- [Portal migracije - Ozljeda na radu/profesionalna bolest – kratkoročna davanja \(<https://migracije.hr/drzavljeni-eu-egp/ozljede-na-raduprof-bolest-kratkoročna-davanja/>\);](#)
- [Portal migracije – Naknada zbog tjelesnog oštećenja \(<https://migracije.hr/drzavljeni-eu-egp/mirovinsko-osiguranje/tjelesna-ostecenja/>\).](#)

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Margaretska 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: 08007979

<http://www.hzzo.hr/>

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A. Mihanovića 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 14595500, 0800636363

<http://mirovinsko.hr/default.aspx?id=4298>

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 16106310

<https://mrosp.gov.hr/>

Ministarstvo zdravstva

Ksaver 200a

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 14607 555

<https://zdravlje.gov.hr/kontakti/1982>

Mirovine i obiteljske mirovine

Socijalna davanja u Republici Hrvatskoj – starosna mirovina

Ovo će vam poglavlje objasniti što trebate znati o davanjima za starost. Ovdje pokrивamo:

- **starosnu mirovinu;**
- **prijevremenu starosnu mirovinu.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

U sustavu generacijske solidarnosti (I. stup mirovinskog osiguranja) imate parvo na starosnu mirovinu kada navršite 15 godina mirovinskog staža (muškarci i žene) i 65 godina života, ako ste muškarac. Ako ste žena, starosnu mirovinu u 2023. godini možete zatražiti ako ste navršili 63 godine i 3 mjeseca života.

U sustavu individualne kapitalizirane štednje (II. mirovinski stup) pravo ostvarujete kada navršite uvjete za ostvarivanje prava u I. stupu mirovinskog osiguranja, ako ste bili član obveznog mirovinskog fonda.

Koje uvjete moram ispuniti?

Obvezno osigurane osobe u sustavu generacijske solidarnosti su zaposlene ili samozaposlene osobe, one koje obavljaju samostalnu ili profesionalnu djelatnost, bave se poljoprivredom i [ostali](#).

U sustavu individualne kapitaliziranje štednje osiguran je isti krug osoba kao i u sustavu generacijske solidarnosti, no postoje i [izuzeci](#).

[Starosna mirovina](#) iz prvog stupa ostvaruje se s navršenih 65 godina života (muškarci) ili s navršene 63 godine i 3 mjeseca života (žene) u 2023. godini i najmanje 15 godina [mirovinskog staža](#).

[Dob umirovljenja za žene](#) postupno se podiže, za tri mjeseca svake godine, kako bi se do 2030. godine izjednačile s muškarcima.

[Prijevremena starosna mirovina](#) ostvaruje se kada muškarac navrši 60 godina života i ima najmanje 35 godina mirovinskog staža. [Žena](#) tu mirovinu u 2023. godini može ostvariti s navršenih 58 godina i 3 mjeseca života i najmanje 33 godine i 3 mjeseca mirovinskog staža. U slučaju stečaja, morate biti nezaposleni najmanje dvije godine prije prava na umirovljenje zbog stečaja poslodavca.

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu zbog dugogodišnjeg osiguranja imate s navršenih 60 godina života i 41 godinom staža osiguranja.

Osobe koje su bile članovi obveznog mirovinskog fonda također imaju pravo na mirovinu iz drugog stupa kada ostvare pravo na mirovinu iz prvog stupa.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Starosna mirovina

Visina vaše starosne mirovine izračunava se tako da se vaši osobni vrijednosni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine (pogledajte Pojmovnik).

Ako odlazite u mirovinu nakon 65 godine života i imate 35 godina mirovinskog staža, vaša će mirovina rasti 0,34 % za svaki mjesec kasnijeg umirovljenja (najviše za 5 godina).

Ako mirovinu ostvarujete samo iz prvog stupa i njezin iznos je niži od iznosa [najniže mirovine](#), mirovina će vam biti utvrđena u iznosu najniže mirovine.

Od siječnja 2023. godine iznos najniže mirovine uvećan je za 3 %.

Isto tako, posebnim propisom (Zakonom o najvišoj mirovini) propisan je iznos i [najviše mirovine](#) koja se može isplatiti iz prvog stupa.

Prijevremena starosna mirovina

Visina vaše prijevremene starosne mirovine utvrđuje se na isti način kao i visina starosne mirovine. Međutim, ona se umanjuje za svaki mjesec ranijeg umirovljenja.

Iznos prijevremene mirovine se stalno smanjuje za 0,2% svakog mjeseca prije dobi za umirovljenje, tj. za 2,4% godišnje do 12% za pet godina ranijeg umirovljenja. Smanjenje je trajno i ne ovisi o duljini mirovinskog staža.

[Postupak za ostvarenje](#) prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu pokreće se podnošenjem zahtjeva za priznanje prava na mirovinu nadležnoj područnoj službi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) ili preko korisničkih stranica. Nadležna je područna služba HZMO-a na čijem području podnositelj zahtjeva ima trajno prebivalište, odnosno privremeno boravište.

Ako je prebivalište podnositelja zahtjeva u inozemstvu, nadležna je područna služba na čijem je području bilo posljednje osiguranje.

Osiguranik može dvanest mjeseci prije podnošenja zahtjeva obavijestiti HZMO o svojoj namjeri za podnošenje zahtjeva za priznanje prava na starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu. Ta se obavijest ne smatra zahtjevom za priznanje prava na mirovinu.

Za isplatu [mirovine iz drugog stupa](#) trebate odabrati mirovinsko osiguravajuće društvo koje će vam isplaćivati mirovinu. HZMO za članove drugog stupa dostavlja podatke navedene u rješenju o priznanju mirovine Središnjem registru osiguranika (REGOS). Nakon obavljanja [propisane procedure](#), REGOS izdaje nalog o prebacivanju sredstava s osobnog računa člana fonda, budućeg korisnika mirovine, na račun izabranog mirovinskog osiguravajućeg društva.

Mirovinsko osiguravajuće društvo s korisnikom sklapa ugovor o mirovini i iz doznačenih sredstava (umanjениh za propisanu naknadu) isplaćuje doživotnu mjesečnu mirovinu.

Pojmovnik

- [Vrijednosni bod](#) - kvocijent između plaće/osnove osiguranja osiguranika i prosječne plaće u Hrvatskoj u pojedinoj godini. Određuje se temeljem svih plaća osiguranika ostvarenih tijekom njihovog radnog vijeka.
- [Aktualna vrijednost mirovine](#).
- [Formula za izračun mirovine](#) - način na koji se određuje mirovina.
- [Mirovinski faktor](#).

Tiskalice koje trebate ispuniti

- [Zahtjev za priznanje prava na starosnu mirovinu/prijevremenu starosnu mirovinu](#);
- [Obavijest o namjeri podnošenja zahtjeva za starosnu mirovinu/prijevremenu starosnu mirovinu](#);
- [Zahtjev za utvrđivanje mirovinskog staža](#);
- [Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu](#).

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o mirovinskom osiguranju](#);
- [Zakon o obveznim mirovinskim fondovima](#);
- [Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima](#);
- <https://migracije.hr/old-age-pension-2/?lang=en>.

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- [Umirovljenje u inozemstvu: vaša prava kao građanina EU-a u drugim državama članicama.](#)

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A.Mihanovića 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 14595500, 0800 636363

<http://mirovinsko.hr/default.aspx?id=4298>

Središnji registar osiguranika

(samo za mirovinu iz II. stupa)

Gajeva 5

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

<http://regos.hr/default.aspx?id=207>

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

<https://mrosp.gov.hr/>

Obiteljska mirovina

U ovom poglavlju objašnjeno je sve što trebate znati o obiteljskoj mirovini.

Ovdje pokrivamo:

- **obiteljsku mirovinu za udovicu/udovca/izvanbračnog partnera/neformalnog životnog partnera/rastavljenog bračnog druga;**
- **obiteljsku mirovinu za dijete;**
- **obiteljsku mirovinu za roditelja;**
- **zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Članovi obitelji umrlog osiguranika imaju pravo na obiteljsku mirovinu ako je umrli osiguranik navršio najmanje 5 godina staža osiguranja ili najmanje 10 godina mirovinskog staža ili ako je osiguranik ispunjavao uvjete o dužini mirovinskog staža za stjecanje prava na invalidsku mirovinu ili je bio korisnik starosne, prijevremene starosne ili invalidske mirovine, odnosno korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Ako je smrt osiguranika ili osigurane osobe nastala zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu bez obzira na dužinu mirovinskog staža osiguranika.

Ako je umrli osiguranik radio skraćeno radno vrijeme, prema Zakonu o radu, za ispunjenje uvjeta staža za priznanje prava na obiteljsku mirovinu to se radno vrijeme priznaje kao puno radno vrijeme.

Koje uvjete moram ispuniti?

Pravo na obiteljsku mirovinu pripada članovima obitelji umrlog osiguranika (pogledajte Pojmovnik) ili umirovljenika. Zasniva se na pravu članova obitelji na uzdržavanje od strane umrloga.

Pravo ne može ostvariti član obitelji koji je namjerno uzrokovao smrt osiguranika ili korisnika mirovine i za to je kazneno djelo pravomoćno osuđen na zatvorsku kaznu.

[Udovica, udovac, izvanbračni drug](#) (ako je izvanbračna zajednica trajala najmanje 3 godine, a njeno je postojanje dokazano u izvansudskom postupku) i neformalni životni partner (ako je zajednica trajala najmanje 3 godine, a njeno je postojanje dokazano u izvanparničkom postupku) pravo na obiteljsku mirovinu imaju ako su do smrti bračnog/izvanbračnog druga/neformalnog životnog partnera navršili 50 godina života. Ako su mlađi od 50 godina, obiteljsku mirovinu ostvaruju u slučaju da su nesposobni za rad ili je ta nesposobnost nastala u roku od godinu dana od smrti bračnog druga.

No, ako su u trenutku smrti bračnog druga imali 45 godina života, pravo na obiteljsku mirovinu ostvaruju kada napune 50 godina života. To pravo nakon 50 godina života zadržavaju trajno.

Pravo na obiteljsku mirovinu imaju i ako su roditelji djeteta ili više djece koja imaju pravo na obiteljsku mirovinu i skrbe o njima. Ukoliko tijekom trajanja tog prava postanu nesposobni za rad, pravo na mirovinu zadržavaju dok takva nesposobnost postoji.

Životni partneri i neformalni životni partneri imaju pravo na obiteljsku mirovinu ako je zajednički život postojao barem od 28. ožujka 2008. i trajao najmanje 3 godine.

Udovica pravo na obiteljsku mirovinu stječe i kada je dijete osiguranika rođeno nakon njegove smrti. U tom joj slučaju pravo na mirovinu pripada od dana smrti osiguranika.

Razvedeni bračni drug ima pravo na obiteljsku mirovinu ako mu je sudskom odlukom dosuđeno pravo na uzdržavanje.

Članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu ako je zajednički život/brak postojao barem od 5. kolovoza 2014. i trajao najmanje 3 godine. Partnerski status se utvrđuje izvansudskim postupkom.

[Dijete](#) stječe pravo na obiteljsku mirovinu ako je mlađe od 15 godina u trenutku smrti roditelja, odnosno 18 godina ako je nezaposleno. Ako je na redovitom školovanju, pravo na mirovinu traje do 26. godine ili duže u slučaju bolesti. Dijete koje postane nesposobno za rad do dobi do kada mu je osigurano pravo na obiteljsku mirovinu ili nakon toga (ako ga je umrli uzdržavao do smrti), zadržava pravo na mirovinu dok nesposobnost traje. Iznimno, invalidno dijete s preostalom radnom sposobnosti koje je počelo raditi prije smrti roditelja također ima pravo na obiteljsku mirovinu nakon smrti roditelja i ne gubi pravo na mirovinu, ali isplata iste obustavlja se tijekom razdoblje zaposlenja.

Izvanbračna djeca kao i usvojena djeca imaju ista prava.

[Roditelji](#) preminuloga kojeg je osiguranik (ili korisnik prava) uzdržavao ima pravo na obiteljsku mirovinu ako je navršio 60 ili više godina ili je mlađi, ali je nesposoban za rad.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Pravo na obiteljsku mirovinu

- za udovicu/udovca/izvanbračnog druga/razvedenog bračnog druga; dijete; roditelja - pravo je trajno, osim u slučaju stupanja [korisnika](#) u brak te pod određenim uvjetima za pastoračad, unučad, roditelje, cjeloživotnog partnera, dijete preminulog partnera.

Obiteljska mirovina nakon smrti aktivnog osiguranika određuje se tako da se prvo izračuna [invalidska mirovina](#) umrlog osiguranika te ovisno o broju članova obitelji odredi mirovinski faktor:

- za jednog korisnika: 77 % mirovine;
- za dva korisnika: 88 % mirovine;
- za tri korisnika: 100 % mirovine;
- za četiri korisnika: 110 % mirovine.

Članovima obitelji umrlog osiguranika mlađeg od 55 godina života ili s manje od 10 godina mirovinskog staža obiteljska mirovina se na temelju individualne kapitalizirane štednje određuje kao da je osiguranik bio osiguran samo na temelju generacijske solidarnosti.

Pravo na obiteljsku mirovinu možete ostvariti podnošenjem zahtjeva područnom uredu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO).

Ako je vaše prebivalište izvan Hrvatske, nadležna je područna ustrojstvena jedinica na čijem je području bilo posljednje osiguranje.

Pravo na obiteljsku mirovinu može se steći najranije od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon smrti osiguranika.

U slučaju da udovica/udovac ima pravo na više od jedne mirovine (primjerice, uz obiteljsku može imati vlastitu starosnu ili invalidsku mirovinu), u tom slučaju može izabrati povoljniju, odnosno višu mirovinu.

Možete primiti djelomičnu obiteljsku mirovinu zajedno sa starosnom, prijevremenom starosnom ili invalidskom mirovinom jednom kada ta osoba navrši 65 godina života. Djelomična obiteljska mirovina iznosi 27 % obiteljske mirovine određene za jednog člana obitelji, uz propisani minimalni (3 aktualne vrijednosti mirovine) i maksimalni iznos (ukupan iznos osobne mirovine i djelomične obiteljske mirovine ne smije premašiti 80 aktualnih vrijednosti mirovine).

Pojmovnik

- Osiguranik - fizička osoba koja je na osnovi radne aktivnosti (radni odnos, obavljanje djelatnosti i dr.) obvezno osigurana u mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti.

Tiskovnice koje trebate ispuniti

- [Zahtjev za priznanje prava na obiteljsku mirovinu](#);
- Zahtjev za priznanje prava na djelomičnu obiteljsku mirovinu.

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o mirovinskom osiguranju](#);
- [Zakon o obveznim mirovinskim fondovima](#);
- [Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima](#);
- [Zakon o radu](#);
- [Portal migracije – obiteljska mirovina](#) (<https://migracije.hr/drzavljani-eu-egp/mirovinsko-osiguranje/obiteljska-mirovina/>).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- [Davanja u slučaju smrti: vaša prava kao građanina EU-a u drugim državama članicama](#).

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A.Mihanovića 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

<http://www.mirovinsko.hr/default.aspx?id=4298>

Središnji registar osiguranika

(samo za mirovinu iz II. stupa)

Gajeva 5

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

<http://regos.hr/default.aspx?id=207>

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

<https://mrosp.gov.hr/>

Socijalna skrb

Prava u sustavu socijalne skrbi

U ovom poglavlju objašnjena su prava koja možete ostvariti u okviru sustava socijalne skrbi.

Ako ste hrvatski državljanin s prebivalištem u Hrvatskoj ili stranac pod supsidijarnom zaštitom, podnositelj zahtjeva za azil ili stranac pod privremenom zaštitom, uključujući članove njihove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, te stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima, možete ostvariti pravo na naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi prema uvjetima propisanom u ovom Zakonu, zakonima koji uređuju zaštitu žrtava trgovanja ljudima i zakonu koji uređuje status, prava i obveze s priznatom međunarodnom zaštitom i ako nemate dovoljno sredstava za pokriće životnih potreba, niste se u mogućnosti uzdržavati radom ili prihodima od imovine ili drugih izvora, vi i vaša obitelj možete ostvariti pravo na socijalnu skrb.

Opseg socijalne skrbi može biti ograničen ukoliko ste stranac s privremenim boravkom u Hrvatskoj.

Ovdje pokrivamo sljedeće:

- **zajamčena minimalna naknada;**
- **naknada za troškove stanovanja;**
- **naknada za ugroženog kupca energenata;**
- **naknada za osobne potrebe korisnika smještaja;**
- **jednokratna naknada;**
- **naknada za redovito studiranje;**
- **plaćanje troškova smještaja u učeničkom domu.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Prava u sustavu socijalne skrbi možete ostvariti ako ste hrvatski državljanin s prebivalištem u Hrvatskoj, odnosno stranac i osoba bez državljanstva sa stalnim boravkom u Hrvatskoj.

Prava u sustavu socijalne skrbi mogu ostvariti stranac pod supsidijarnom zaštitom, podnositelj zahtjeva za azil i stranac pod privremenom zaštitom, uključujući njihove članove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, odnosno stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima te mogu ostvariti naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi prema uvjetima propisanim u ovom Zakonu, zakonima koji uređuju zaštitu od trgovanja ljudima i zakonu koji uređuje status, prava i obveze osoba s priznatom međunarodnom zaštitom.

U iznimnim slučajevima pravo na jednokratnu naknadu i privremeni smještaj mogu ostvariti i druge osobe.

Koje uvjete moram ispuniti?

Ako ste samac, član obitelji ili obitelj i nemate dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, možete ostvariti prava iz socijalne skrbi. To znači da sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ne možete ostvariti svojim radom, prihodima od imovine, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način.

Korisnik prava u sustavu socijalne skrbi je dijete bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, mlađa punoljetna osoba, djeca žrtve obiteljskog, vršnjačkog ili drugog nasilja, žrtva trgovanja ljudima, dijete s teškoćama u razvoju, dijete i mlađa punoljetna osoba s problemima u ponašanju.

Prava iz sustava socijalne skrbi također može ostvariti trudnica ili roditelj s djetetom do 1 godine dana života bez obiteljske potpore i odgovarajućih uvjeta za život, obitelj kojoj je zbog poremećenih odnosa potrebna stručna pomoć ili druga potpora te osobe koje su bile u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici i imaju zajedničku djecu.

Korisnik prava iz socijalne skrbi može biti i odrasla osoba s invaliditetom, osoba s drugim privremenim ili trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, žrtva obiteljskog ili drugog nasilja, žrtva trgovanja ljudima. Među ostalima, korisnik je i osoba koja zbog starosti ili nemoći ne može samostalno skrbiti o sebi, ovisnik o alkoholu, drogama i drugim ovisnostima, beskućnik.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Zajamčena minimalna naknada

Zajamčenu minimalnu naknadu možete ostvariti ako ste samac ili živite u kućanstvu i nemate nikakvih prihoda kojima biste mogli pokriti životne potrebe. Drugim riječima, ako svoje životne potrebe ne možete financirati vlastitim radom ili primitkom od imovine.

Radno sposobni korisnik zajamčene minimalne naknade tijekom njena korištenja dužan je prihvatiti posao koji mu ponudi Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Iznos zajamčene minimalne naknade za samca utvrđen je u sljedećim iznosima:

- za radno nesposobnog samca i stariju osobu 172,54 EUR
- za radno sposobnog samca 133 EUR.

KUĆANSTVO

- za radno sposobnu odraslu osobu ili dijete 92,91 EUR
- za dijete samohranog roditelja 106,18 EUR
- za samohranog roditelja 119,45 EUR
- za potpuno radno nesposobnu odraslu osobu i stariju osobu 126,09 EUR
- za radno sposobnog samohranog roditelja i trudnicu i ženu do šest mjeseci nakon rođenja djeteta 159,27 EUR
- za potpuno radno nesposobnog samohranog roditelja 179,18 EUR.

Zajamčenu minimalnu naknadu odobrava Hrvatski zavod za socijalni rad prema mjestu stanovanja korisnika. Osnovicu za njen izračun donosi Vlada. Osnovica za izračun zajamčene minimalne naknade iznosi 133 EUR od 25. veljače 2022. godine.

Naknada za troškove stanovanja

Ako ste korisnik zajamčene minimalne naknade, osim beskućnika koji se nalazi u prenoćištu, prihvatilištu ili mu je priznata usluga smještaja u organiziranom stanovanju, žrtve obiteljskog nasilja i žrtve trgovanja ljudima kojoj je priznata usluga smještaja u kriznim situacijama, možete ostvariti i pravo na [naknadu za troškove stanovanja](#). Ta novčana naknada namijenjena je za podmirenje, primjerice, troškova najamnine, komunalnih naknada, troškova grijanja, vodnih usluga i troškova nastalih zbog radova na povećanju energetske učinkovitosti zgrade.

Korisniku se naknada može se odobriti u novcu ili mu troškove stanovanja plaćaju isporučitelji usluga, a nadoknađuje ih lokalna samouprava, odnosno Grad Zagreb, u iznosu od najmanje 30 % iznosa zajamčene minimalne naknade odobrene samcu ili kućanstvu.

Naknada za ugroženog kupca energenata

Korisnici zajamčene minimalne naknade i naknade za osobnu invalidninu imaju pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata. Mjesečni iznos naknade određen je državnim Uredbom i njezina najveća vrijednost iznosi 27,00 EUR, uz iznimku u razdoblju od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023. godine, kada je iznosila 66 EUR.

Naknada za osobne potrebe

Pravo na naknadu za osobne potrebe priznaje se djetetu koje pohađa osnovnu školu i djetetu i mlađim punoljetnicima koji pohađaju srednju školu, drugom mlađem punoljetniku, odrasloj osobi i starijoj osobi kojima je priznato pravo na smještaj ili organizirano stanovanje ako njihovi vlastiti prihodi ne mogu udovoljiti njihovim životnim

potrebama, potrebi za smještajem ili organiziranom stanovanju. Priznaje se korisniku koji iz vlastitih prihoda ne može financirati osobne potrebe, i to u iznosu:

- a) 50 % osnovice za dijete koje pohađa osnovnu školu, odraslu i stariju osobu, odnosno 33,18 EUR
- b) 70 % osnovice za dijete i mlađeg punoljetnika srednjoškolske učenike te druge mlađe punoljetnike, odnosno 46,45 EUR.

Jednokratna naknada

[Jednokratna naknada](#) priznaje se samcu ili kućanstvu u slučaju trenutačnih materijalnih teškoća zbog specifičnih potreba. Primjerice, može se odobriti zbog rođenja djeteta, školovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarne nepogode, nabave osnovnih predmeta u kućanstvu, osnovne odjeće i obuču.

Za samca može iznositi najviše 331,81 EUR, a za kućanstvo 464,53 EUR. U iznimnim situacijama, kada to zahtijevaju životne okolnosti korisnika, moguće je priznati jednokratnu naknadu do 1.327,23 EUR).

Naknada za redovito studiranje

Korisniku prava na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja priznaje se i pravo na naknadu za redovito studiranje u statusu redovitog ili izvanrednog studenta na sveučilišnom ili stručnom studiju u mjesečnom iznosu od 265,45 EUR.

Plaćanje troškova smještaja u učeničkom domu

Djetetu ili mlađem maloljetniku, učeniku srednje škole slabijeg imovinskog stanja koji nije član kućanstva te koji je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu Ministarstvo će platiti troškove smještaja u učeničkom domu u skladu s odredbama ugovora o smještaju učenika u učenički dom.

Prava u sustavu socijalne skrbi možete ostvariti preko Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema mjestu vašeg stanovanja, osim za plaćanje troškova smještaja u učeničkom domu. U određenim slučajevima prava priznaju jedinice lokalne samouprave ili grad Zagreb, u suradnji sa centrima za socijalnu skrb.

Pojmovnik

- Trajno [prebivalište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.
- Privremeno [boravište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Privremeno boravište se prijavljuje ako će trajati dulje od 3 mjeseca.
- Osnovice za izračun zajamčene minimalne naknade i drugih prava iz socijalne skrbi donosi Vlada.

Tiskalice koje trebate ispuniti

Na idućoj poveznici možete preuzeti formulare za ostvarenje prava socijalne pomoći:

Popis regionalnih ureda još nije dostupan.

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o socijalnoj skrbi](#);
- [Obiteljski zakon](#);
- [Najčešća pitanja i odgovori o pravima iz socijalne skrbi](#);

- [Portal migracije - Prava u sustavu socijalne skrbi](https://migracije.hr/socijalna-skrb/) (<https://migracije.hr/socijalna-skrb/>).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za socijalni rad

Popis regionalnih ureda još nije dostupan.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 15557111

<https://mrosp.gov.hr/>

Usluge za osobe u potrebi

U ovom poglavlju prikazat ćemo usluge na koje imate pravo u sustavu socijalne skrbi u Hrvatskoj.

Ovdje pokrivamo:

- **pomoć u kući;**
- **institucijsku skrb;**
- **institucijsku skrb u centru za pružanje usluga;**
- **potpomognuto stanovanje;**
- **ranu razvojnu intervenciju.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Ako ste hrvatski državljanin s prebivalištem u Hrvatskoj, odnosno stranac i osoba bez državljanstva sa stalnim boravkom u Hrvatskoj možete ostvariti različite socijalne usluge.

Pravo na socijalne usluge može ostvariti i stranac pod supsidijarnom zaštitom, podnositelj zahtjeva za azil i stranac pod privremenom zaštitom, uključujući njihove članove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, odnosno stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima te mogu ostvariti naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi.

Koje uvjete moram ispuniti?

Ako ste samac, član obitelji ili obitelj i nemate dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, možete ostvariti prava iz sustava socijalne skrbi. Pritom se smatra da sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ne možete ostvariti svojim radom, prihodima od imovine, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način.

Neke od usluga ostvarujete ukoliko vaš prihod ili prihod po članu vaše obitelji ne prelazi 199,08 EUR.

Ako ste dijete bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, mlađa punoljetna osoba, dijete žrtva obiteljskog, vršnjačkog ili drugog nasilja, žrtva trgovanja ljudima, dijete s teškoćama u razvoju, dijete i mlađa punoljetna osoba s problemima u ponašanju možete ostvariti pravo na usluge iz sustava socijalne skrbi.

Ako ste trudnica ili roditelj s djetetom do godine dana života bez obiteljske potpore i odgovarajućih uvjeta za život, obitelj kojoj je zbog poremećenih odnosa potrebna stručna pomoć ili druga potpora te ako ste osobe koje su bile u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici i imaju zajedničku djecu.

Korisnik socijalnih usluga je i odrasla osoba s invaliditetom, osoba s drugim privremenim ili trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, žrtva obiteljskog ili drugog nasilja, žrtva trgovanja ljudima. Među ostalima, korisnik je i osoba koja zbog starosti ili nemoći ne može samostalno skrbiti o sebi, ovisnik o alkoholu, drogama i drugim ovisnostima, beskućnik.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Pomoć u kući

Socijalna usluga [pomoći u kući](#) podrazumijeva nabavu i dostavu gotovih obroka u kuću, obavljanje kućanskih poslova, pomoć u oblačenju i svlačenju, kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba kao i zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Institucijska skrb

[Institucijska](#) skrb je usluga smještaja u domu socijalne skrbi i drugoj pravnoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi ili izvaninstitucijska skrb u obiteljskom domu i udomiteljskoj obitelji. Može biti stalna ili privremena.

Naknada za osobne potrebe za dijete koje pohađa osnovnu školu, odraslu i stariju osobu iznosi 33,18 EUR, a za dijete i mlađeg punoljetnika koji pohađa srednju školu te drugog mlađeg punoljetnika iznosi 46,45 EUR.

Institucijska skrb u centru za pružanje usluga

Institucijska skrb u centru za pružanje usluga može biti cjelodnevna i traje od šest do deset sati te poludnevna - od četiri do šest sati dnevno. Tijekom boravka pruža vam se usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije.

Cjelodnevni i poludnevni boravak može vam se priznati jedan dan u tjednu, više dana u tjednu ili tijekom svih radnih dana u tjednu.

Potpomognuto stanovanje

Potpomognuto stanovanje je usluga kojom se jednoj ili više osoba osiguravaju osnovne životne potrebe kao i socijalne, radne, kulturne, obrazovne, rekreacijske i druge potrebe. Korisnicima se pritom pruža stalna ili povremena pomoć stručne osobe ili druge osobe u stanu ili izvan njega.

Rana razvojna intervencija

[Rana razvojna intervencija](#) je usluga koja obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć roditeljima i udomiteljima. Pruža se djetetu kod kojeg su u ranoj dobi utvrđene razvojne poteškoće s ciljem uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu.

O priznavanju prava na socijalne usluge - **pomoć u kući, smještaj, boravak, potpomognuto stanovanje, rana razvojna intervencija** - odlučuje Hrvatski zavod za socijalni rad prema mjestu prebivalištu stranke.

Rana razvojna intervencija osigurava se putem Hrvatskog zavoda za socijalni rad ukoliko usluga nije osigurana u sustavu zdravstvene djelatnosti. U pravilu se pruža djetetu do 3. godine života, a najdulje do 7. godine života.

Preko centara socijalne skrbi možete ostvariti i pravo na [druge socijalne usluge](#) poput savjetovanja i pomaganja, psihološke pomoći, rane intervencije.

Pojmovnik

- Trajno [prebivalište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.
- Privremeno [boravište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Privremeno boravište se prijavljuje ako će trajati dulje od 3 mjeseca.

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o socijalnoj skrbi](#);
- [Obiteljski zakon](#);
- [Najčešća pitanja i odgovori o pravima iz socijalne skrbi](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati

Hrvatski zavod za socijalnu skrb

Popis regionalnih ureda još nije dostupan.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 15557111

<https://mrosp.gov.hr/>

Nezaposlenost

Davanja za nezaposlenost

U ovom poglavlju objašnjavaju se davanja na koja imate pravo u slučaju nezaposlenosti. Ako ste živjeli i radili u Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi EU, vrijeme provedeno na radu, odnosno u obavljanju samostalne djelatnosti, bit će osnova za utvrđivanje prava koje možete koristiti kao nezaposlena osoba.

Ovdje pokrivamo:

- **naknadu za nezaposlenost.**

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Ako ostanete bez posla, možete podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti.

Svi radnici (u privatnom i javnom sektoru) i samozaposleni imaju pravo na novčanu naknadu u slučaju nezaposlenosti.

Koje uvjete trebam ispuniti?

Da biste ostvarili pravo na [novčanu naknadu](#), u trenutku prestanka radnog odnosa morate imati najmanje 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca. Za ostvarivanje tog prava u Hrvatskoj ili drugoj državi EU, u obzir će vam se uzeti vrijeme provedeno na radu u bilo kojoj državi članici, uključujući i Hrvatsku.

Da biste ostvarili pravo na novčanu naknadu radni odnos ne smije prestati vašom krivnjom ili voljom, a prestanak obavljanja samozaposlene djelatnosti mora biti iz opravdanih razloga.

No, ukoliko je vaš radni odnos prestao sporazumno, imate pravo na naknadu ukoliko je razlog prestanka radnog odnosa bio preseljenje supružnika ili preseljenje zbog zdravstvenih razloga. Naknadu možete primiti i u slučaju sporazuma o prestanku radnog odnosa sklopljenog na prijedlog poslodavca u slučaju kolektivnog zbrinjavanja viška radnika.

Radi ostvarenja prava na novčanu naknadu trebate se prijaviti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje (HZZ) u roku od 30 dana od prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka samostalne djelatnosti, te podnijeti zahtjev za novčanu naknadu.

Ako ste nakon prestanka radnog odnosa ili samostalne djelatnosti bili na bolovanju, rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu, HZZ-u se trebate prijaviti u roku od 30 dana od prestanka neke od tih okolnosti.

Ako ste upisani u neki od programa obrazovanja i osposobljavanja po preporuci HZZ-a, imate pravo na novčanu pomoć. Osim toga, ako pronađete posao izvan svog trajnog boravišta, imate pravo na jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih troškova i troškova preseljenja.

Da biste zadržali svoja prava, trebate redovito kontaktirati savjetnika za zapošljavanje, [aktivno tražiti posao](#) i biti raspoloživi za rad.

Koja su moja prava i kako ih mogu ostvariti?

Novčana naknada

[Visina novčane naknade](#) ovisi o plaći koju ste primali prije prestanka radnog odnosa. Njena osnovica se izračunava na osnovu prosjeka obračunate bruto plaće, ostvarene u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa/ili posebne osnovice osiguranja u prethodna 3 mjeseca, ukoliko ste samozaposlena osoba.

Za prvih 90 dana nezaposlenosti, novčana naknada iznosi 60 %, a za preostalo razdoblje 30 % osnovice. Zakonom je propisan najniži i najviši mogući iznos [novčane naknade](#).

[Pravo na novčanu naknadu za nezaposlenost možete ostvariti u trajanju](#) od 90 do 450 kalendarskih dana. Trajanje naknade ovisi o ukupnom vremenu koje ste proveli na radu (od 9 mjeseci do preko 25 godina).

Izuzetak od pravila su nezaposlene osobe koje su provele na radu najmanje 32 godine i kojima nedostaje najviše 5 godina do ispunjenja uvjeta dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu (pogledati poglavlje Starosna mirovina). One imaju pravo na novčanu naknadu sve do ponovnog zaposlenja ili umirovljenja.

Pojmovnik

- [Nezaposlena osoba](#) je osoba u dobi između 15 i 65 godina, koja je sposobna ili djelomično sposobna za rad, koja nije u radnom odnosu, aktivno traži posao i raspoloživa je za rad (osim ako ostvaruje mjesečni primitak za pružanje usluga, ima registrirano trgovačko društvo ili je član zadruga, ima registriran obrt ili obavlja slične aktivnosti).

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o radu](#);
- [Novčana naknada i uredbe Europske unije](#);
- [Portal migracije - novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti](#) (<https://migracije.hr/drzavljan-eu-egp/davanja-za-vrijeme-nezaposlenosti/naknada/>).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- [Nezaposlenost i socijalna sigurnost: vaša prava kao građanina EU-a u drugim državama članicama](#).

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Savska cesta 64

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 1612 6000

<http://www.hzz.hr/>

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Ulica grada Vukovara 78

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 16109300

<https://mrosp.gov.hr/>

Prijašnje osiguranje se također računa

Prijašnje osiguranje se također računa

U ovom je poglavlju objašnjeno što trebate znati o posljedicama koje kretanje unutar EU-a ima na vaša socijalna prava.

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Ako idete raditi u neku od država članica Europske unije i druge države obuhvaćene propisima EU-a, u pravilu više nećete biti dio hrvatskog sustava socijalne sigurnosti i na vas će se odnositi pravila države u kojoj radite.

Ako ste živjeli, radili i/ili plaćali osiguranje u nekoj drugoj državi članici EU-a, odnosno u državama koje su obuhvaćene istim propisima, razdoblje prebivanja (pogledajte Pojmovnik) u jednoj od tih zemalja, razdoblje rada ili neko drugo relevantno razdoblje može se uzeti u obzir prilikom ostvarenja uvjeta u svrhu stjecanja prava u Hrvatskoj.

Više informacija u vezi Ujedinjenog Kraljevstva može se pronaći na stranicama Ministarstva unutarnjih poslova: <https://mup.gov.hr/news/information-concerning-the-future-relations-between-the-united-kingdom-and-the-european-union/283273>

Koja su prava obuhvaćena?

Mogućnost zbrajanja razdoblja za koja ste uplaćivali doprinose u drugim državama članicama EU-a ili razdoblja prebivanja u tim državama odnosi se na slijedeća prava:

- Davanja u naravi (zdravstvena skrb);
- Rodiljne/roditeljske potpore;
- Starosnu mirovinu;
- Obiteljsku mirovinu;
- Invalidsku mirovinu;
- Naknadu za nezaposlenost;
- Doplatak za djecu.

Koja su moja prava I kako ih mogu ostvariti?

Ako ste radili u državi obuhvaćenoj EU propisima i vraćate se u Hrvatsku, trebate donijeti:

- Potvrdu o razdobljima osiguranja, odnosno razdoblju prebivanja (pogledajte Pojmovnik) u drugoj državi na koju se primjenjuje zakonodavstvo EU-a, a koju vam izdaje nadležna ustanova te države.
- Ako primete naknadu za vrijeme nezaposlenosti, možete je prenijeti u Hrvatsku. U tom vam slučaju nadležna služba zapošljavanja izdaje prenosivi dokument U2 (pogledajte Pojmovnik)

Pojmovnik

- Razdoblje osiguranja, odnosno [staž osiguranja](#) je vrijeme koje je osiguranik nakon navršenih 15 godina života proveo u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju.
- Razdoblje prebivanja je vrijeme koje je osoba provela živeći i radeći u nekoj državi na koju se primjenjuje zakonodavstvo EU-a.
- [Prenosivi dokument U2](#) je dokument koji vam izdaje nadležna služba zapošljavanja i kojim ostvarujete pravo na izvoz novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti.

Tiskalice koje trebate ispuniti

http://www.mirovinsko.hr/UserDocsImages/tiskalice/Zahtjev_utvrdivanjeosiguranjainozemstvo.pdf

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o mirovinskom osiguranju](#);
- [Zakon o obveznim mirovinskim fondovima](#);
- [Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima](#);
- [Zakon o zdravstvenom osiguranju](#);
- Zakon o tržištu rada;
- [Zakon o doplatku za djecu](#).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>;
- [Vaša socijalna sigurnost: vaša prava kao građanina EU-a u drugim državama članicama](#).

Koga trebate kontaktirati?

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A.Mihanovića 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 14595500, +385 800 636363

<http://mirovinsko.hr/default.aspx?id=4298>

Središnji registar osiguranika

(samo kod ostvarivanja prava na mirovinu iz drugog stupa)

Gajeva 5

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: +385 14898900

<http://regos.hr/default.aspx?id=207>

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Margaretska 3

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: 0800 7979

<http://www.hzzo.hr/>

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Savska cesta 64

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel. +385 14595500, +385 800636363

<http://www.hzz.hr/>

Uobičajeno prebivalište

Uobičajeno boravište

U ovom je poglavlju objašnjeno što trebate znati o „uobičajenom boravištu“ i uvjetima koje trebate ispuniti da biste ostvarili određena prava.

U kojim situacijama mogu podnijeti zahtjev?

Prebivalište se odnosi , prema hrvatskom zakonodavstvu, na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.

Boravište se odnosi na mjesto i adresu u Republici Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Privremeno se boravište prijavljuje ako će trajati dulje od 3 mjeseca.

Osoba treba imati prebivalište, odnosno boravište u trenutku podnošenja zahtjeva za sljedeća prava:

- Doplatak za djecu;
- Rodiljne, očinske i roditeljske potpore;
- Jednokratna novčana pomoć za novorođeno dijete;
- Prava iz sustava socijalne skrbi (novčana davanja i davanja u naravi, kao što su primjerice zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja, rana razvojna intervencija i druga davanja i usluge).

Izraz „Uobičajeno boravište“ koristi se za osobe koje koriste pravo slobode kretanja radnika u državama članicama EU-a, na koje se u tom slučaju primjenjuje zakonodavstvo jedne države članice.. To znači da središte vašeg interesa treba biti u Hrvatskoj da bi se na vas primijenilo hrvatsko zakonodavstvo.

Navedeni izraz ima oznaku trajnosti – trebate živjeti neko vrijeme u Hrvatskoj i namjeravate ostati u doglednoj budućnosti (kriteriji su propisani uredbama [EU-a o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti](#)).

Pojmovnik

- [Prebivalište](#) se odnosi na mjesto i adresu u Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.
- Privremeno [boravište](#) odnosi se na mjesto i adresu u Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Privremeno boravište prijavljuje se ako će trajati dulje od 3 mjeseca.
- [Uobičajeno boravište](#) termin je koji se odnosi na osobe koje se koriste pravom slobode kretanja radnika u državama članicama EU-a i na koje se u tom slučaju primjenjuje zakonodavstvo jedne države članice. Termin ima oznaku trajnosti - neko vrijeme živite u jednoj državi članici EU-a i tu namjeravate ostati u doglednoj budućnosti.

Tiskalice koje trebate ispuniti

- [Obrazac za prijavu trajnog prebivališta - privremenog boravišta \(OBRAZAC1\)](#).

Upoznajte se sa svojim pravima

Na sljedećim poveznicama možete se upoznati sa svojim zakonskim pravima. To nisu stranice Europske komisije i ne predstavljaju stajališta Komisije:

- [Zakon o prebivalištu](#);
- [Portal migracije - reguliranje statusa: boravak i rad](https://migracije.hr/reguliranje-statusa-boravak-i-rad/)
(<https://migracije.hr/reguliranje-statusa-boravak-i-rad/>).

Publikacije i mrežne stranice Komisije:

- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=hr>.

Koga trebate kontaktirati?

Ministarstvo unutarnjih poslova

Ulica grada Vukovara 33

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

Tel: + 385 16122111

<http://www.mup.hr/default.aspx?id=1257>
www.policija.hr

Kontakt s EU-om

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine informacijskih centara *Europe Direct*. Adresu najbližeg centra možete pronaći na: europa.eu/european-union/contact_hr

Telefonom ili e-poštom

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- e-poštom preko: europa.eu/european-union/contact_hr

Traženje informacija o EU-u

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa: europa.eu/european-union/index_hr

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i publikacije EU-a koje se plaćaju možete preuzeti ili naručiti preko internetske stranice: publications.europa.eu/hr/publications. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se službi *Europe Direct* ili najbližemu informacijskom centru (vidjeti europa.eu/european-union/contact_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1952. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lex: eur-lex.europa.eu

Otvoreni podatci iz EU-a

Portal otvorenih podataka EU-a (data.europa.eu/euodp/hr) omogućuje pristup podatkovnim zbirkama iz EU-a. Podatci se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

